

Infraestructura Verda metropolitana:

decàleg d'elements estratègics per a la planificació i la gestió



Presentem un decàleg que té com a objectiu potenciar la Infraestructura Verda metropolitana de Barcelona com a sistema proveïdor de múltiples serveis ecosistèmics, per tal de frenar la pèrdua de biodiversitat, adaptar les ciutats al canvi climàtic i convertir-les en espais més sostenibles, resilients i saludables per a les persones.



1. Condicionar el planejament urbà i territorial des d'una aproximació sistèmica



2. Establir instruments de governança i finançament des d'una visió transversal



3. Regenerar els teixits urbans seguint els principis de l'urbanisme ecosistèmic



4. Connectar els fluxos metabòlics seguint els principis de l'economia circular



5. Potenciar l'estructura i connectivitat del paisatge afavorint la seva naturalització



6. Millorar la biodiversitat considerant les funcions i serveis que aporta a la societat



7. Posar en valor la funcionalitat amb solucions ecosistèmiques basades en la natura



8. Diversificar els serveis ecosistèmics com la producció agroecològica i la regulació climàtica

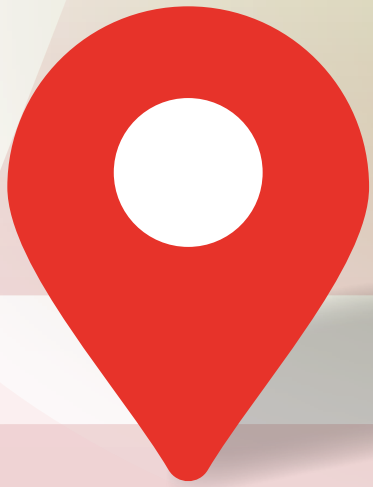


9. Desenvolupar metodologies sistèmiques com eines necessàries per a la sostenibilitat



10. Crear consciència social i implicar la ciutadania en la salut i el benestar

Font: Decàleg elaborat a partir de les conclusions de la presentació de Papers 64 "Reptes i oportunitats de la infraestructura verda metropolitana" el 28 d'abril al Palau Macaya de Barcelona. Més informació sobre els "Elements estratègics per a la planificació i gestió de la infraestructura verda metropolitana de Barcelona"



Condicionar el planejament urbà i territorial des d'una aproximació sistèmica

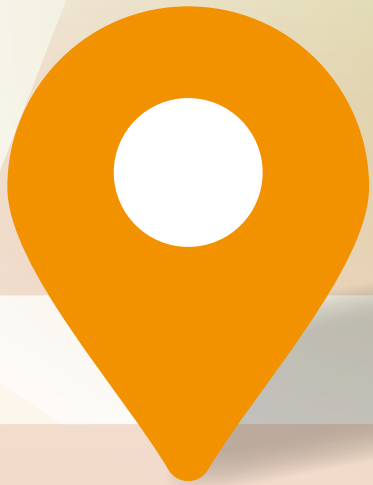
1

Caracteritzar els elements i funcions clau de la Infraestructura Verda des d'una aproximació sistèmica, com a base per a la seva planificació i implementació en diverses tipologies urbanes

2

Establir directrius i normatives vinculants, així com recomanacions, que garanteixin la planificació de la Infraestructura Verda, i l'adaptin a les necessitats concretes de cada escala territorial (urbana, municipal, metropolitana, regional)





Establir instruments de governança i finançament des d'una visió transversal



1

Desenvolupar un model de governança de la Infraestructura Verda que reforci el lideratge públic i afavoreixi la coordinació interinstitucional, intersectorial i les sinergies amb els agents privats i el teixit comunitari

2

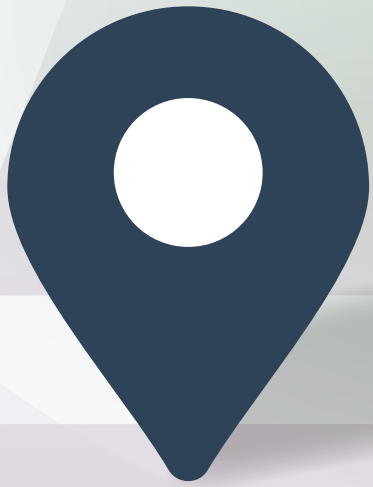
Articular instruments i mecanismes que facilitin el finançament per a l'establiment i la gestió de la Infraestructura Verda, les solucions basades en la natura i els serveis ecosistèmics

3

Establir acords entre poblacions i administracions públiques de diversos àmbits territorials que cal entrellçar per avançar cap a una integració entre el camp, les ciutats i la metròpoli que permeti tancar els cicles d'aigua, nutrients, aliments i energia de forma que garanteixin la mitigació i adaptació al canvi climàtic, i el proveïment de serveis ecosistèmics

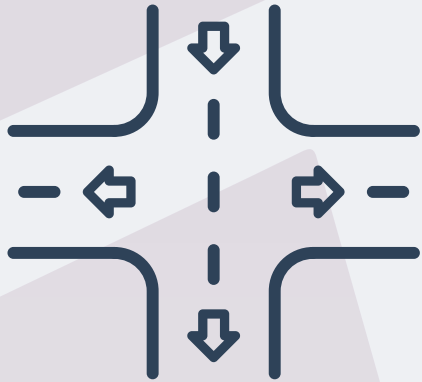
4

Crear mecanismes de coordinació a diferents escales administratives, des de regional fins a la municipal i de barri, incloent-hi el potencial de la participació ciutadana en la gestió de la Infraestructura Verda



Regenerar els teixits urbans

seguint els principis de l'urbanisme ecosistèmic



1

Establir la reconexió de la ciutat amb la natura amb la implantació d'una xarxa d'eixos verds i parcs urbans a escala metropolitana

2

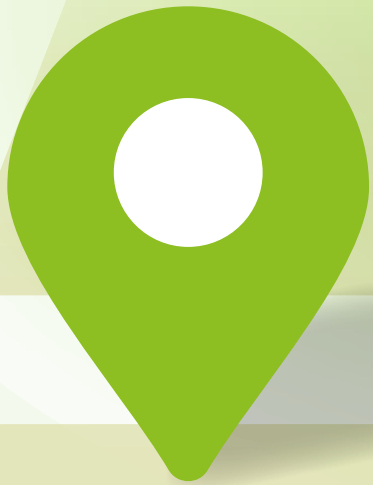
Implantar el concepte de superilles per construir una trama verda en alçada i en superfície en els sistemes urbans

3

Planificar la infraestructura verda tenint en compte les característiques de la vegetació i les variables del paisatge visual, sonor i social

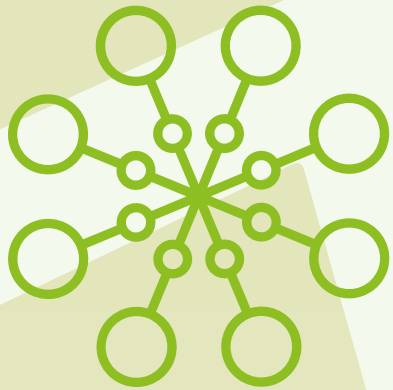
4

Aturar la creació de nous suburbis i noves infraestructures de transport a la regió metropolitana de Barcelona



Connectar els fluxos metabòlics

seguint els principis de l'economia circular



1

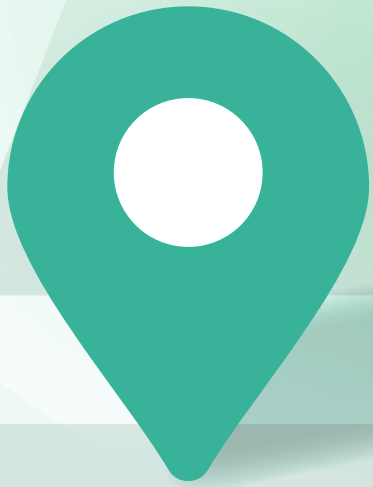
El planejament urbanístic ha de tenir un marc sistèmic d'avaluació, entenent la relació aigua-energia-materials-territori, per dissenyar estratègies eficients en l'ús de recursos i la mitigació/adaptació al canvi climàtic

2

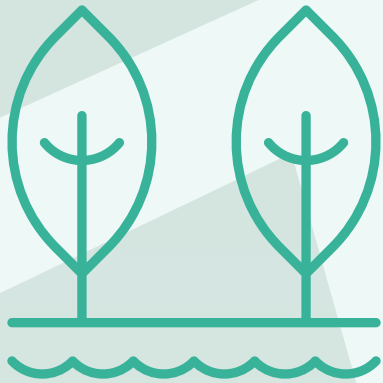
Utilitzar els residus urbans orgànics per subministrar fertilitzants a l'agricultura metropolitana, sense grans infraestructures noves, sinó aprofitant les existents

3

Considerar la relació entre eficiència metabòlica, activitat econòmica i usos del sòl en el planejament urbanístic i territorial



Potenciar l'estructura i connectivitat del paisatge afavorint la seva naturalització



1

Potenciar els paisatges en mosaic, tot evitant la fragmentació dels hàbitats i l'efecte barrera de les infraestructures

2

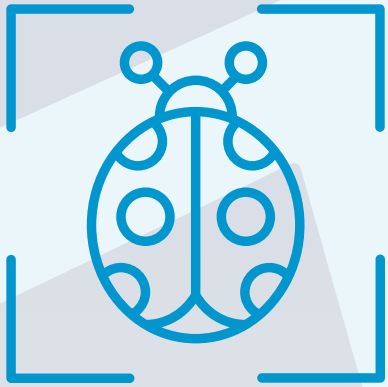
Projectar i generar nova Infraestructura Verda a través de la implementació de solucions basades en la natura, amb una visió sistèmica i adaptada a les prioritats de cada escala territorial

3

Deconstruir, restaurar i regenerar espais i sòls degradats tant a l'àmbit urbà com en els espais oberts



Millorar la biodiversitat considerant les funcions i serveis que aporta a la societat



- 1**
Preservar i millorar el patrimoni natural existent en els hàbitats urbans i periurbans, la seva biodiversitat i els serveis ecosistèmics associats
- 2**
Tractar de forma integral els espais verds i agroforestals del territori metropolità, des del jardí privat als espais forestals més ben preservats
- 3**
Gestionar les creixents invasions biològiques que poden afectar negativament el funcionament general de la biodiversitat



Posar en valor la funcionalitat amb solucions ecosistèmiques basa- des en la natura



1

Millorar la connectivitat ecològica i social de la Infraestructura Verda urbana i la seva continuïtat amb la Infraestructura Verda periurbana i regional

2

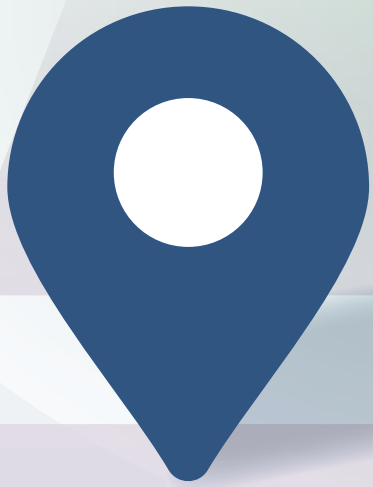
Preservar els espais del cicle natural de l'aigua per garantir la connectivitat ecològica i la regulació hídrica i tèrmica del territori

3

Aprofitar el paisatge en mosaic en l'entorn periurbà per afavorir el tancament dels cicles metabòlics (aigua, energia, nutrients, aliments), augmentant la seva eficiència i reduint les externalitats negatives de la ciutat

4

Garantir la coherència i la integració de les diverses escales de la Infraestructura Verda (urbana, municipal, metropolitana i regional) per maximitzar les funcions ecològiques i els serveis ecosistèmics



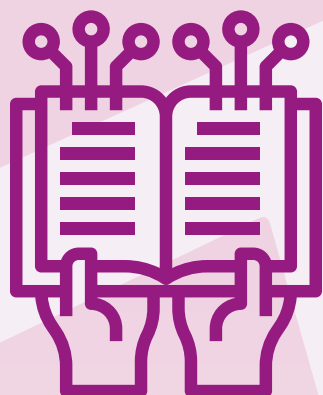
Diversificar els serveis ecosistèmics com la producció agroecològica i la regulació climàtica



- 1** Potenciar la Infraestructura Verda com a espai on la ciutadania pugui desenvolupar activitats socioculturals i de lleure, millorant el seu benestar i salut
- 2** Incrementar els serveis d'aprovisionament d'aliments mitjançant la recuperació i reconversió de sòls agraris cap a la producció agroecològica
- 3** Optimitzar la capacitat de la Infraestructura Verda com a prestadora de serveis de regulació climàtica i reducció de riscos naturals i minimització d'impactes dels episodis meteorològics extrems
- 4** Avançar en la integració multiescalar dels diversos espais d'Infraestructura Verda que han de constituir un territori agroecològic on la circularitat bio-econòmica entre el camp, les ciutats i la metròpoli esdevingui una realitat



Desenvolupar metodologies sistèmiques com eines necessàries per a la sostenibilitat



1

Millorar el coneixement de la Infraestructura Verda i desenvolupar indicadors per caracteritzar els seus elements, funcions i serveis en les diverses tipologies urbanes, agràries i d'espais naturals protegits

2

Desenvolupar eines multicriteri que permetin modelitzar de forma sistèmica la multifuncionalitat de la Infraestructura Verda i facilitin el càlcul d'escenaris de planejament (usos del sòl, transició ecològica, canvi climàtic)

3

Establir procediments d'avaluació periòdica de l'estat de la Infraestructura Verda, de l'assoliment dels objectius de planejament, i de rendiment de comptes de les iniciatives realitzades

4

Impulsar projectes de ciència ciutadana com a nou mètode d'obtenció de dades sobre biodiversitat i per promoure els valors socioambientals



Crear consciència social i implicar la ciutadania en la salut i el benestar



- 1**
Desenvolupar iniciatives de comunicació ciutadana per a la posada en valor de la Infraestructura Verda, i en concret de les solucions basades en la natura, i dels serveis ecosistèmics que aporten
- 2**
Promoure la implicació activa de persones i col·lectius diversos en l'impuls i desenvolupament d'accions que afavoreixin la Infraestructura Verda, incloent-hi la recuperació i potenciació de noves activitats agràries, ramaderes i forestals orientades a la transició agroecològica
- 3**
Dissenyar la Infraestructura Verda per a promoure la salut i el benestar de la ciutadania, en relació amb el context urbanístic i social